

Paavalin Ensimmäinen kirje korinttilaisille 16

Urheilusta otettu vertaus ja varoitus vääryyden harjoittamisesta

1.Kor.10:14 - 32

Tervetuloa kuuntelemaan Alusta alkaen -ohjelmaa. Käsittelemme Paavalin Ensimmäistä korinttilaiskirjettä, tällä kerralla sen kymmenenne luvun jakeesta 14 alkaen.

Edellä olemme kuulleet, kuinka Paavali kehotti Korintin kristittyjä ”kilvoittelemaan” eli keskittymään päämäärätietoisesti taivaaseen pääsemiseen. Se merkitsi kaiken sellaisen hylkäämistä, mikä haittasi uskonelämää.

Erytisesti Paavalin mielessä oli se, että jotkut Korintin kristityistä katsoivat voitavansa ruokailla epäjumalien temppelissä. Heidän perusteensa oli se, että epäjumalia ei ole olemassa, joten niille uhrattua lihaa saattoi syödä ilman, että siitä oli haittaa hengelliselle elämällä.

Paavali oli toista mieltä. Epäjumalien temppelissä ruokaileminen oli asia, josta piti ”kilvoituksessa” luopua, koska siitä oli haittaa taivaallisen päämäärän kannalta. Se oli välttämätöntä, jotta eivät vahingoittaisi vastakääntyneiden sisartensa ja veljiensä uskoa. Paavali itse oli toiminut näin. Hän oli ollut kuin kameleontti, joka oli mukauttanut toimintansa siihen, millaisille ihmisille hän milloinkin oli viemässä evankeliumia.

Itsekuria ja päämäärätietoisuutta!

Sellainen on päämäärätietoista elämää, ei holtitonta kohkaamista. Tästä Paavali puhuu seuraavaksi, verraten kristityn elämää juoksukilpailuun.

Tiedättehän, että vaikka juoksukilpailussa kaikki juoksevat, vain yksi saa palkinnon. Juoskaa siis niin, että voitatte sen! Jokainen kilpailija noudattaa lujaa itsekuria, juoksijat saavuttaakseen katoavan seppeleen, me saadaksemme katoamattoman. Minä en siis juokse päämäärättömästi enkä nyrkkeillessäni huido ilman. Kohdistan iskut omaan ruumiiseeni ja pakotan sen tottelemaan, jottei itseäni lopulta hylittäisi, minua, joka olen kutsunut muita kilpailuun (1. Kor. 9:24-27).

Paavalin oli luontevaa kertoa korinttilaisille urheilukilpailuista otettu vertaus, sillä Korintissa pidettiin kahden vuoden välein ns. Isthmoksen kisat. Kaikki korinttilaiset tunsivat ne ja pystyivät siksi ymmärtämään vertauksen.

Muullakin kreikkaa puhuvassa maailmassa urheilukilpailusta otetut vertaukset olivat yleisiä. Niitä oli jo Homeroksen runoissa. Stoalaiset filosofit samoin kuin kynnikit käyttivät niitä puhuessaan totuuden ja hyveiden puolesta taistelemisesta, Paavalin aikana esimerkiksi Epiktetus, Plutarkhos ja Seneca. Seuraava lainaus on Epiktetukselta:

Jumala sanoo nyt sinulle: ”Tulehan vähitellen kisoihin, näytä meille mitä olet oppinut, miten olet itsesi treenannut. Miten pitkään aiot harjoitella vain yksinäsi? Nyt on tullut aika kokeilla, oletko yksi niistä urheilijoista, jotka ansaitsevat voiton, vai kuulutko niiden joukkoon, jotka matkustelevat ympäri maailmaa ja jotka voitetaan joka paikassa”. (Epiktetus, Puheita 4.4.30)

Paavalin pointtina omassa vertauksessaan on sanoa, että kristitty tarvitsee elämässään itsekuria. On pidettävä päämäärä, taivaallinen voittopalkinto, silmiensä edessä ja pyrittävä sitä kohti. On hylättävä kaikki sellainen, mikä haittaa sen voittopalkinnon saamista ja tehtävä asioita, jotka edistävät sinne pääsyä. Ihan kuin juoksija tai nyrkkeilijä, joka treenaa itseään, päämääränään voitto.

Taaskaan Paavalin vertaus ei ole ehjä. Tämä näkyy siinä, että urheilukilpailuissa voittopalkinnon saa vain yksi kilpailija. Kristityn tapauksessa palkinto annetaan monille, kaikille taivaaseen pääseville. On siis huomattava, että ei kristityn elämä ole sellaista kilpailua, että kaikki muut on voitettava pyhydessä, että pääsisi taivaaseen.

Toinen ero on siinä, että urheilukilpailun voittaja sai katoavan seppeleen, ”me katoamattoman”. Isthmoksen kisoissa seppäle on männyn oksista tehty, Olympian kisoissa oliivipuun lehivistä. Ne olivat siis arvottomia. Ja vaikka voittaja sai myös rahapalkinnon, niin sekin on katoavaa ja mitätöntä verrattuna kristittyjä taivaassa odottavaan palkintoon, joka ei koskaan lopu tai turmellu.

Raakaa sparrausta!

Juoksukilpailuun viitattuaan Paavali käy puhumaan nyrkkeilystä. Hän näköjään tunsikin tätäkin lajia. Hänen käyttämänsä kieli on kommentaarin mukaan peräisin sen jargonista.

”Ilmaan huitominen” tarkoittaa kommentaarin mukaan sellaista kevyttä harjoittelua, jossa harjoitellaan iskuja yksinään, ilman vastustajaa, varjonyrkkeillen. Mutta sellaiseen harjoitteluun Paavali ei tyydy, vaan vaatii itseltään kovaa sparrausta, sellaista jossa saa turpaansa harjoitusvastustajalta. Se on rankkaa, sillä antiikin nyrkkeilykisoissa ei käytetty nyrkkeilyhanskoja.

Taaskaan vertaus ei tietenkään ole ehjä. Ei Paavali itseään hakannut, vaikka sanoi ”kohdistan iskut omaan ruumiiseeni”. Kyse oli siitä, että hän ei suostunut menemään mukaan ”vanhan ihmisensä” eli itsekkään ja himojen vietävissä olevan, syntiin langenneen ihmisluontonsa haluamiin tekoihin. Jumalan Hengen ja hänen antamansa itsekurin voimalla hän pakotti ruumiinsa tottelemaan ja suostumaan Kristuksen vaatimaan elämään. Siitäkin huolimatta, että se oli joskus yhtä rankkaa kuin turpaansa ottaminen.

Miksi? ”Jottei minua itseäni lopulta hylättäisi.” Taas kyseessä on urheilukilpailuista otettu vertaus. Ennen kilpailuja urheilija saatetaan hylätä, jos tuomarit toteavat hänen aikovan tuoda kilpailuun jotain vääryyttä, joka ansaitsee diskauksen. Paavali ei tahtonut, että Jumala diskaa

hänet eli toteaa, että hän ei kelpaa apostolin hommaansa, julistamaan julkisesti evankeliumia Kristuksesta.

Nämä ovat kovia sanoja meille papeille! Onko se niin, että Jumala voi diskata meidät tehtävistämme, jos elämme tavalla, joka on vastoin hänen tahtoaan. Jos on, niin se tarkoittaa varmaan sitä, että hän ei ole mukana työssämme, ei siunaa sitä. Aika vakava muistutus! Ei ainoastaan tuomiokapituli vaan myös itse Herra Jumala vaatii meiltä pappislupauksemme noudattamista!

Armo ei kumoa kilvoitusta

Mutta eikö tällaiset vaatimukset ole vastoin sitä, mitä Raamatussa puhutaan armosta? Että taivaaseen ei pääse yrittämällä elää pyhää elämää. Eikö sinne pääse, kun syntisenä tunnustaa syntinsä ja turvaa uskossa Jeesukseen?

Kyllä pääsee, juuri sillä tavalla. Mutta sitä ei Uuden testamentin ja kirkon tradition mukaa saa käyttää siten, että armo antaa oikeutuksen elää miten tahansa. Usko vaatii ns. ”kilvoittelua”.

Jännä sana. Se tulee melko varmasti juuri tällaisista tekstikohdista, joissa kristityn elämää kuvataan urheilukilpailuun liittyvin sanoin. Näitä ovat esim. 1. Kor. 15:32, Fil. 2:16; 3:13-14, 1 Tess. 2:2, 1. Tim. 4:7, 2. Tim. 2:5; 4:7-8. Armo on kyllä keskeistä, mutta kilvoitusta ja itsekuria ei pidä unohtaa ja tuudittautua sen varaan, että armo kyllä peittää kaiken ja saan huolehti tehdä kaikkea, mistä pidän ja mihin luontaiset haluni minua ohjaavat.

Mielenkiistoista on muuten se, että urheilijan kovaa ruumiillista treenausta kuvaava sana on antiikin kreikankielessä *askesis*. Sehän on sama sana, kuin mitä ortodoksit ja katoliset käyttävät paastosta ja muista hengellisistä harjoituksista! Näiden harjoitusten tarkoituksena on armon avulla totuttaa mieli ja ruumis siihen, että himoja ei seurata, ainakaan niin helposti.

Varoittava esimerkki Vanhasta testamentista

Seuraavaksi Paavali käy perustelemaan Raamatulla, miksi hän edellä sanotun sanoi. Miksi armo ei kumoa kilvoitusta?

Veljet, haluan teidän tietävän, että isämme vaelsivat kaikki pilven johdattamina ja kulkivat meren poikki. Kaikki he saivat pilvessä ja meressä kasteen Mooseksen seuraajiksi. Kaikki he söivät samaa hengellistä ruokaa ja joivat samaa hengellistä juomaa. Hehän joivat siitä hengellisestä kalliosta, joka kulki heidän mukanaan; tämä kallio oli Kristus. Mutta useimmat heistä Jumala hylkäsi, kohtasihan heidät tuho autiomaassa.

Näin heistä tuli meille varoittavia esimerkkejä: meidän ei pidä himoita pahaa, niin kuin he tekivät. Älkää ruvetko palvelemaan epäjumalia niin kuin jotkut heistä. Kirjoituksissa kerrotaan: »He istuivat syömään ja juomaan, ja sitten he

nousivat tanssimaan.» Älkäämme antautuko siveettömyyteen niin kuin jotkut heistä; heitä kuoli yhtenä päivänä kaksikymmentäkolmetuhatta. Meidän ei myöskään tule koetella Herran kärsivällisyyttä, niin kuin jotkut heistä tekivät; he kuolivat käärmeenpuremiin. Älkää liioin nurisko niin kuin jotkut heistä; he saivat surmansa kuolemanenkelin kädestä. Nämä tapahtumat ovat varoittavia esimerkkejä, ja ne on kerrottu ojennukseksi meille, joiden osana on elää lopun aikoja.

Joka luulee seisovansa, katsokoon, ettei kaadu.

Teitä kohdannut kiusaus ei ole mitenkään epätavallinen. Jumalaan voi luottaa. Hän ei salli kiusauksen käydä teille ylivoimaiseksi, vaan antaessaan teidän joutua koetukseen hän samalla valmistaa pääsyn siitä, niin että voitte sen kestää (1. Kor. 10:1-13).

Ideana edellä olevassa tekstissä on se, että Raamatun kuvaus israelilaisten erämaavaelluksesta Egyptistä kohti Luvattua maata auttaa korintilaisia (ja myös meitä) ymmärtämään kristityn elämää ja siihen liittyviä vaaroja. Tuossa Mooseksen kirjassa kuvatut tapahtumat ovat ”varoittavia esimerkkejä” Korintin kristityille (ja meille).

Paavali painottaa, että ”kaikki” Egyptistä lähteneet israelilaiset saivat pelastuskokemuksen. Jumala johdatti pilven avulla heitä kaikkia. He kaikki saivat kulkea Kaislameren poikki kuivin jaloin. Tätä Paavali vertaa siihen, että kaikki kristityt ovat myös saaneet kokea pelastuksen. Meidät kaikki on kastettu Jeesuksen yhteyteen ja Jumalan omiksi. Se on jotain vastaavaa, mutta parempaa kuin israelilaisten kokema Kaislameren ihme. Me kaikki olemme tulleet osallisiksi ehtoollisen sakramentista, eli hengellisestä ruuasta ja juomasta. Vastaavalla tavalla kaikki Egyptistä lähteneet israelilaiset saivat syödä ihmeellistä Jumalan leipää, mannaa. He kaikki saivat juoda ihmeellistä vettä, joka virtasi kuivasta kallioista, kun Mooses löi siihen sauvallaan.

Paavalin pointti on se, että vaikka kaikki israelilaiset saivat kokea nuo ihmeelliset ja pelastavat tapahtumat, silti kaikki eivät pelastuneet. Suurin osa heistä kuoli autiomaahan, kun heidät kohtasi Jumalan lähettämä tuho. Jumala ei ollut heihin mielistynyt.

Tällä Paavali haluaa varoittaa Korintin kristittyjä (ja meitä). Samoin voi käydä teillekin! Siitä huolimatta, että olette kaikki kerran kokeneet pelastuksen, olette saaneet kasteen ja olette osalliset ehtoollisen hengellisestä ruuasta ja juomasta, te voitte silti menettää niissä saamanne pelastuksen. Aivan samoin kuin Egyptistä lähteneet israelilaiset sen menettivät.

Miksi he sen menettivät? Koska he rupesivat tekemään karkeaa vääryyttä. He alkoivat palvoa epäjumalia, varsinkin sitä kultaista vasikkaa, jonka he Aaronin johdolla valoivat itselleen Egyptistä tuomistaan kultakoruista sillä aikaa, kun Mooses oli Siinain vuorella vastaanottamassa kymmenen käskyn lakia. He rupesivat juhlimaan, syömään ja juomaan epäjumalansa edessä. He koettelivat Herran kärsivällisyyttä, kokeilivat, miten paljon syntiä

voi tehdä, ennen kuin siitä seuraa rangaistus. He rupesivat valittamaan eivätkä luottaneet siihen, että Jumala voi viedä heidät perille.

Kaikella tällä Paavali halusi sanoa Korintin kristityille (ja myös meille), että jotain vastaavaa voi tapahtua heillekin. Ja oli tapahtumassa. Heidän joukossaan oli itseään ”vahvoina” ja sivistyneinä pitäviä, jotka ajattelivat voivansa aivan hyvillä mielin syödä epäjumalien temppelien ruokaloissa, nimittäin sillä perusteella, että epäjumalia ei oikeasti ole olemassa. Jotkut heistä ajattelivat, että he voivat harjoittaa epäsiiveellisyttä (ainakin se mies, joka Paavalin kertoman mukaan eli seksisuhteessa isänsä vaimoon). Tai kävivät temppelien prostituoitujen luona, ehkä sillä perusteella, että uskossaan edistynyt kristitty tiesi, että sellainen ei ole vaarallista, koska epäjumalia ei oikeasti ole olemassa.

Kaikki tällainen oli Paavalin mukaan verrattavissa niihin törkeisiin vääryyksiin, joihin pelastuksen kerran kokeneet israelilaiset sortuivat erämaavaelluksellaan. Siksi hän varoitti heitä: ”Joka luulee seisovansa, katsokoon, ettei kaadu.”

Meidän nykyajan kristittyjen on tutkittava itseämme tämän valossa. Meillä ei ole temppeliprostituutiota eikä epäjumalille pyhitettyjä ruokaloita. Mutta onko meidän elämässämme jotain vastaavaa vääryyttä, joka tuhoaa jumalasuhteemme ja vaarantaa pelastuksemme? Siihen ei voi vastata sanomalla, että sellainen on meille sallittua, koska pelastus ei riipu teoista vaan armosta. Ainoa oikea vastaus on tehdä parannus, luopua synnistä ja pyytää sitä anteeksi.

Huomionarvoinen on myös tuo Paavalin loppulause: ”Jumalaan voi luottaa. Hän ei salli kiusauksen käydä teille ylivoimaiseksi, vaan antaessaan teidän joutua koetukseen hän samalla valmistaa pääsyn siitä, niin että voitte sen kestää.” Jumala sallii meidän joutua monenlaisiin kiusauksiin. Mutta samalla hän antaa meille apua niin, että voimme kestää kiusauksen lankeamatta siihen.

Tämä tarkoittaa sitä, että kukaan ei voi puolustautua Jumalan edessä sanomalla, että kiusaus syntiin oli niin suuri, että minua ei voi pitää syyllisenä siihen, että lankesin.

Äärettömän paljon parempi suhtautumistapa on tunnustaa syyllisyytensä, pyytää lankeemustaan anteeksi ja turvautua Kristuksessa meille luvattuun armoon. Sanotaanhan 1. Johanneksen kirjeessä näinkin vahvasti:

Jos väitämme, ettemme ole syntisiä, me petämme itseämme eikä totuus ole meissä. Jos me tunnustamme syntimme, niin Jumala, joka on uskollinen ja vanhurskas, antaa meille synnit anteeksi ja puhdistaa meidät kaikesta vääryydestä. Jos väitämme, ettemme ole syntiä tehneet, teemme hänestä valehtelijan eikä hänen sanansa ole meissä. Rakkaat lapset! Kirjoitan tämän teille, jotta ette tekisi syntiä. Jos joku kuitenkin syntiä tekee, meillä on Isän luona puolustaja, joka on vanhurskas: Jeesus Kristus. Hän on meidän syntiemme sovittaja, eikä vain meidän vaan koko maailman (1. Joh. 1:8-2:2).

Ja tuo pätee aina, riippumatta siitä, miten pahasti olet langennut syntiin. Saat uskoa sen todeksi tänäänkin.